

פרק ח': השתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה)

- השם 25. פרק זה יהיה "חוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024".
- סעיפי החוק 26. ואלה סעיפי החוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024:

ד ב ר י ה ס ב ר

בשל המתואר לעיל, ולשם המשך מימון העלויות הנרחבות הנובעות מאירועי 7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", הוחלט במסגרת תקציב המדינה לשנת הכספים 2025 על ביצוע צעדים מאזונים, הכוללים הן תיעדוף מחדש של הוצאות המדינה וקיצוץ בהן, והן הגדלה של הכנסות המדינה. זאת, כדי לשמור על יציבותה הפיננסית של המדינה, הנדרשת בעת הזו ביתר שאת, כדי לאפשר למדינה לספק לאורך זמן את הצרכים הצבאיים והאזרחיים הנדרשים בעת המלחמה ואחריה.

מאז תחילת מלחמת "חרבות ברזל", גויסו מאות אלפי חיילי מילואים, אשר חלק ניכר מהם שירת ימים רבים במהלך שנת 2024 וצפוי להוסיף ולשרת בשנת 2025. במהלך שנת 2024, כחלק מתיעדוף מחדש של הוצאות המדינה, קיבלה הממשלה כמה החלטות בהתאם לסעיפים 18 ו-20 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, שעניינן הטבות לחיילי מילואים על רקע מלחמת "חרבות ברזל", אשר עלותן הכוללת עומדת על מיליארדי שקלים חדשים. עם ההטבות האמורות נמנים מענקים כספיים, סיוע במימון טיפול נפשי לחייל מילואים או לבן משפחתו ומענק חד-פעמי לבן זוג של חייל מילואים.

נוסף על הטבות אלה, הוחלט על שתי הטבות: במסגרת החלטת הממשלה מס' 1295 מיום ד' בשבט התשפ"ד (14 בינואר 2024) שעניינה הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל", ובמסגרת החלטת הממשלה מס' 1300, מאותו יום, שעניינה השתתפות העובדים במימון הטבות לחיילי המילואים על רקע מלחמת "חרבות ברזל", וכן במסגרת הסכם קיבוצי מיוחד אשר נחתם בין המדינה ומעסיקים נוספים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות הכללית), שבו הוסכם על השתתפות העובדים שעליהם חל ההסכם הקיבוצי בהוצאות בשל המלחמה, באמצעות רכיב דמי הבראה. הסדר זה הוחל על כלל המעסיקים במשק, בחוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024 (להלן – חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה 2024).

לנוכח כל האמור לעיל, ולצורך המשך מתן סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" בשנת 2025, וכן לצורך שיקום יישובי עוטף עזה

סעיפים 25 ו-26 דבר חקיקה עצמאי, ולפיה הסעיף הראשון בפרק זה (סעיף 25) יקים את החוק החדש שייווצר – חוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024 (להלן – החוק המוצע). והסעיף השני (סעיף 26) מביא את נוסח החוק המוצע כדבר חקיקה נפרד.

כללי בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – אירועי 7 באוקטובר), והכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, הכרזה אשר מוארכת מומן לזמן, הכריז צבא ההגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות. נוסף על כך, הוחלט על גיוס חיילי המילואים הנרחב ביותר שבוצע בשנות קיומה של המדינה, הן מבחינת מספר המגויסים והן מבחינת משך תקופת שירות המילואים.

למצב האמור, השורר בישראל זה יותר משנה, השפעה חסרת תקדים על הכלכלה הישראלית, בטווח הקצר ובטווח הארוך, כך לפי נתוני הכלכלן הראשי במשרד האוצר תחזית הצמיחה בשנת 2024 צפויה לעמוד על כ-0.4% בלבד, זאת לעומת צמיחה חיובית ממוצעת של כ-2.86% בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2023. טרם תחילת המלחמה. כך גם, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ברבעון השני לשנת 2024 ירד התוצר לנפש ב-0.9% בחישוב שנתי.

מההיבט של הוצאות המדינה, בשל המשך הלחימה ברצועת עזה ובגבול הצפוני עם מדינת לבנון, ועצומות, נדרשת הממשלה להוציא סכומים ניכרים, הן לצורך מימון העלויות הגבוהות הנובעות מעצם הלחימה, והן תשלום בעבור ימי מילואים ורכישת אמצעי לחימה בקצב מוגבר והן לצורך מימון הוצאות אזרחיות הנובעות מהלחימה, ובהן מימון עלויות הפינוי של התושבים המתגוררים בסמוך לגבולות אלה, ומימון שיקום חבלי הארץ שנפגעו. לכל אלה מתווסף גידול ניכר בתחזית הוצאות הריבית לשנת 2025 ובשנים שאחריה.

דברי הסבר

אחרים בשירות הציבורי, ובין בשל כך שמדובר בעובדים שתנאי העסקתם אינם מוסדרים בהסכמים קיבוציים, לגביהם תופחת המשכורת לפי סעיף 3 לחוק המוצע: הפחתה בשיעור של 2.705% מן הבסיס הקובע כהגדרתו המוצעת בשל התקופה הקובעת הראשונה, והפחתה בשיעור של 1.2% מן הבסיס הקובע כהגדרתו המוצעת בשל התקופה הקובעת השנייה. שיעור ההפחתה בתקופה הקובעת הראשונה לפי סעיף 3 לחוק המוצע הוא שווה ערך מבחינה כלכלית, במונחים שנתיים, להפחתה במשכורת שעליה הסכימה המדינה עם ההסתדרות הכללית, מאחר שההפחתה שעליה הוסכם כאמור עם ההסתדרות הכללית חלה על פני תקופה ארוכה יותר (וכוללת את התקופה שמיום ל' בחשוון התשפ"ה (1 בדצמבר 2024)), ולכן שיעור ההפחתה לפי החוק בתקופה הקובעת הראשונה גבוה יותר בהתאם להסכמות עם ההסתדרות. בהקשר זה מובהר כי אם ישונה החוק המוצע כך שהתקופה הקובעת הראשונה תחל לאחר יום ג' בשבט התשפ"ה (1 בפברואר 2025), יהיה צורך להגדיל את שיעור ההפחתה האמור, כדי לשמור על היקף ההפחתה הכולל בהתאם להסכמות הנוכחות לעיל.

עוד מוצע, בסעיף 4 לחוק המוצע, כי ההוראות לעניין הפחתה של שכר או של תשלום חודשי אחר המשולם בידי המעסיק יחולו גם לעניין בעלי תפקידים אחרים בשירות הציבורי.

מובהר, כי ההפחתה המוצעת בהצעת חוק זו מהמשכורת של העובדים אצל מעסיקים ציבוריים כמפורט לעיל, באה נוסף על הפחתה והקפאה של דמי הבראה בשנת 2025 לגבי כלל העובדים במשק, כמפורט בפרק ז' להצעת חוק זו, ואין בהפחתה המוצעת בפרק זה כדי להשפיע על ההפחתה שתבוצע על פי הפרק האמור בעניין דמי הבראה.

יצוין כי אין זו הפעם הראשונה שבה, בשל קושי כלכלי משמעותי, מגובש הסכם עם ההסתדרות הכללית. כך למשל, הוסכם עם ההסתדרות הכללית על הפחתת שכר לגבי התקופה שמיום כ"ז באדר א' התשס"ג (1 במרץ 2003) עד יום כ"א באייר התשס"ה (30 ביוני 2005), וזאת במסגרת הסכם קיבוצי לעידוד הצמיחה במשק. כך הוסכם גם עם הסתדרות המורים. לגבי עובדים אחרים – בחוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003 (להלן – חוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל), נקבע לגבי עובדים בשירות הציבורי, כי אם לא חל לגביהם הסכם קיבוצי בדבר הפחתת שכר, יחולו לגביהם הוראות ההסכם לעידוד הצמיחה שנחתם עם ההסתדרות הכללית.

בעניין זה יצוין כי ארגון סגל המחקר במשרד הביטחון, ברפא"ל ובמשרד ראש הממשלה העלה טענות נגד חוקתיותו של חוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (ראו: בג"ץ 7557/03 ארגון סגל המחקר נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 31.12.2003), אך בית המשפט דחה

והצפון, גובשו, במסגרת ההכנות לתקציב המדינה ובמסגרת גיבוש התוכנית הכלכלית שמטרתה לאפשר התמודדות עם ההשלכות של המצב הכלכלי לנוכח ההתרחשויות מאז אירועי 7 באוקטובר ומצב הלחימה שבו נמצאת מדינת ישראל מאז, הבנות בין שר האוצר ויושב ראש ההסתדרות הכללית, בין השאר בעניין הקפאה והפחתה של דמי ההבראה במשך בשנת 2025 (ראו פרק ז' להצעת חוק זו), ובעניין הפחתת שכר לעובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי. בהמשך להבנות אלה, נחתמו ביום כ"ד בחשוון התשפ"ה (25 בנובמבר 2024) בין המדינה ומעסיקים נוספים לבין ההסתדרות הכללית, שני הסכמים קיבוציים מיוחדים, שבהם עוגנו הסכמות הצדדים על השתתפות העובדים שעליהם חלים ההסכמים האמורים בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה. אחד מההסכמים האלה עוסק בהפחתת שכר לעובדים במגזר הציבורי בשנים 2025 ו-2026 (להלן – הסכם הפחתת השכר 2025).

יצוין, כי ההסתדרות התנתה את הסכמתה להפחתת השכר בהסכם הפחתת השכר 2025, בין השאר בכך שעד להשלמת הליכי החקיקה של החוק המוצע, יושלמו הליכי החקיקה המקודמים במקביל לו בעניין הקפאת שכרם של נושאי משרה על פי פרק א' להצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (הקפאת שכר נושאי משרה ברשויות השלטון וברשויות מקומיות בשנת 2025 והעלאת דמי ביטוח לאומי), התשפ"ה-2024 (הצ"ח הממשלה התשפ"ה, עמ' 108) (להלן – הצעת חוק להקפאת שכר נושאי משרה בשנת 2025), וכן יושלמו הליכי החקיקה בעניין פרק ו' להצעת חוק זו, וכן של חוק התקציב לשנת הכספים 2025, אשר יכלול סכומים העולים על אומדן ההכנסות שינבעו כתוצאה מהחוק המוצע, לצורך תקצוב הטבות לחיילי מילואים ושיקום יישובי עוטף עזה והצפון.

על פי הסכם הפחתת השכר 2025, בתקופה שמיום ל' בחשוון התשפ"ה (1 בדצמבר 2024) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), תופחת משכורתם של העובדים שעליהם חל ההסכם בשיעור של 2.29% מהבסיס הקובע כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המוצע, ובשיעור של 1.2% בתקופה שמיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026).

במטרה להחיל את הצמצום בהוצאות השכר על כלל עובדי השירות הציבורי, וכך להביא להשתתפותם של כלל עובדי השירות הציבורי בצעדים שנועדו להביא לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025-2026, מוצע בפרק זה הסדר המפחית את המשכורת המשולמת לעובדים כאמור, במתן עדיפות לכך שההפחתה תיעשה, אם ניתן, מכוח הסכם קיבוצי שיאושר בידי שר האוצר או בידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן – הממונה על השכר). אשר לעובדים כאמור שלא יחול לגביהם הסכם קיבוצי מאושר, בין בשל כך שארגוני עובדים אחרים לא יגיעו להסכמה עם המדינה או עם מעסיקים

”הבסיס הקובע” – כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) לעניין עובד – משכורת, למעט כל אחד מאלה:
- (א) תשלומים שאינם משולמים על בסיס חודשי, שבועי או יומי ואינם מחושבים על בסיס רכיבי שכר אחרים;
- (ב) דמי הבראה וקצובת ביגוד או תשלומים אחרים הדומים להם במהותם אף אם כינויים שונים;
- (ג) החזר הוצאות;
- (ד) גילום חלק מהמס החל על העובד, אשר משולם בידי המעסיק;
- (2) לעניין בעל תפקיד – תשלום המשולם בכסף לבעל התפקיד מקופת הגוף שבו הוא מכהן בתפקידו, בעבור מילוי תפקידו, למעט כל אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

שתוקן ביום ח' בניסן התשע"א (12 באפריל 2011), והסכמה זו עוגנה בהסכם קיבוצי בין המדינה ובין ההסתדרות הכללית. משמעותו הכלכלית של ההסכם הקיבוצי הייתה צמצום הוצאות השכר בשיעור של 0.9324% מהבסיס הקובע כהגדרתו בחוק להשתתפותם של העובדים, נושאי המשרה ובעלי תפקיד אחרים בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2013 ו-2014 (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (להלן – חוק ההשתתפות 2013). על פי חוק ההשתתפות 2013, על עובדים בשירות הציבורי, אשר לא חל עליהם הסכם קיבוצי שאושר בהתאם להוראות החוק, בין בשל כך שארגוני עובדים אחרים לא יגיעו להסכמה עם המדינה או עם מעסיקים אחרים בשירות הציבורי, ובין בשל כך שתנאי העסקתם אינם מוסדרים בהסכמים קיבוציים, יחול ההסדר שנקבע בחוק ההשתתפות 2013.

לבסוף, ביום י"ג בשבט התשפ"ד (23 בינואר 2024), נחתם בין המדינה ומעסיקים נוספים לבין ההסתדרות הכללית הסכם קיבוצי מיוחד שבמסגרתו הוסכם על השתתפות העובדים שעליהם חל ההסכם הקיבוצי בהוצאות בשל המלחמה. על רקע ההסכם הקיבוצי האמור נחקק חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה 2024.

עתה, כאמור לעיל, על רקע ההבנות בין שר האוצר ובין יושב ראש ההסתדרות הכללית וחתימת הסכמים קיבוציים כאמור לעיל, ובהם הסכם הפחתת השכר 2025, מוצע האמור בפרק זה.

את העתירה. בפסק הדין בט"ק (ארצי) 7/03 ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים בסמינרים ובמכללות – מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.9.2005). אימץ בית הדין הארצי לעבודה את הגישה האמורה בבג"ץ 7557/03, וכך צוין בו: " ... בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, משדובר בתכנית כלכלית כלל משקית לגביה נוהל משא ומתן עם ההסתדרות, אין לומר כי השינוי נעשה ללא משא ומתן והסכמה כלל ועיקר. דברים אלה יפים גם להליך דנא."

עוד יצוין, כי לגבי השנים 2009 ו-2010 נחתם הסכם קיבוצי בין המעסיקים בשירות הציבורי ובין ההסתדרות הכללית, בדבר הפחתת מחצית דמי הבראה המשולמים בשנים אלה. לגבי עובדים אשר עליהם לא חל ההסכם האמור קבע החוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס"ט-2009 (להלן – חוק לתשלום חלקי של דמי הבראה 2009), כבירות מחדל, הסדר דומה לזה שנקבע בהסכם הקיבוצי עם ההסתדרות הכללית. בהמשך בוטלה הפחתת דמי הבראה לשנת 2010 בחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011, בשל הסכמה בין המדינה להסתדרות הכללית, שבאה לידי ביטוי בהסכם הקיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום ז' בשבט התשע"א (12 בינואר 2011), אשר גובש בזיקה לשיפור יחסי במצב הכלכלי של המשק הישראלי והסתמנות ניצנים ראשוניים של צמיחה באותה עת לעומת המצב ששרר כאשר חוקק החוק לתשלום החלקי של דמי הבראה 2009.

כמו כן, על רקע המשבר הפיסקלי בשנת 2013, הסכימו שר האוצר ויושב ראש ההסתדרות על דחיית מועד הזכאות לפעימה האחרונה של התוספת שנקבעה בהסכם הקיבוצי (מסגרת) מיום ו' בשבט התשע"א (11 בינואר 2011), כפי

- (א) תשלומים שאינם משולמים על בסיס חודשי ואינם מחושבים על בסיס תשלום אחר הנכלל בתשלום המשולם לבעל התפקיד;
- (ב) דמי הבראה וקצובת ביגוד או תשלומים אחרים הדומים להם במהותם אף אם כינויים שונה;
- (ג) החזר הוצאות;
- (ד) גילום חלק מהמס החל על בעל התפקיד, אשר משולם בידי המעסיק;
- “בעל תפקיד” – כל אחד מאלה:

- (1) מי שממלא תפקיד בגוף מהגופים המנויים בהגדרה “מעסיק”, ובכלל זה יושב ראש דירקטוריון, מועצה או הנהלה של גוף כאמור, אף אם תוארו שונה, אשר משולם לו בשל תפקידו כאמור תשלום חודשי מקופת המעסיק, ובלבד שאינו עובד אצל המעסיק;
- (2) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 145 לפקודת העיריות⁵⁷;
- (3) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה המקומית והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 41 לפקודת המועצות המקומיות⁵⁸;
- (4) ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לחוק שירותי הדת היהודיים, וכן יושב ראש ועדה ממונה שמונה לפי סעיף 10(ג) לחוק האמור וראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק גמלאות לראש רשות, לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים;
- “הסכם” – הסכם קיבוצי, צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, הסדר קיבוצי לרבות הסדר חדר-צדדי, הוראת מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי”ט-1959⁵⁹;
- “הסכם קיבוצי” – הסכם קיבוצי כללי או הסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים;
- “חוק גמלאות לראש רשות” – חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל”ז-1977⁶⁰;
- “חוק הגנת הפרטיות” – חוק הגנת הפרטיות, התשמ”א-1981⁶¹;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה “הסכם” – לפי המוצע הסכם כולל גם חוזה עבודה אישי, ומכאן שנכלל בו גם הסכם פרישה, הנכלל במסגרת חוזה עבודה אישי.

סעיף 1 לחוק המוצע
מוצעות הגדרות למונחים שנעשה בהם שימוש בחוק המוצע, ובכלל זה ההגדרות שלהלן:

⁵⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁵⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

⁵⁹ ס”ח התשי”ט, עמ' 86.

⁶⁰ ס”ח התשל”ז, עמ' 77.

⁶¹ ס”ח התשמ”א, עמ' 128.

“חוק הסכמים קיבוציים” – חוק הסכמים קיבוציים, התשי”ז-
621957;

“חוק יסודות התקציב” – חוק יסודות התקציב, התשמ”ה-1985⁶⁵;

“חוק שירותי הדת היהודיים” – חוק שירותי הדת היהודיים
[נוסח משולב], התשל”א-1971⁶⁴;

“חוק שכר מינימום” – חוק שכר מינימום, התשמ”ז-1987⁶⁵;

“מבטח” – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים
(ביטוח), התשמ”א-1981⁶⁶;

“מוסד חינוך” – כל אחד מאלה:

(1) מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש”ט-
671949;

(2) בית ספר שחלה עליו חובת רישוי לפי הוראות חוק
פיקוח על בתי ספר, התשכ”ט-1969⁶⁸;

(3) מוסד להכשרת עובדי חינוך, בין שהוא מוכר לפי
סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי”ח-1958⁶⁹,
או שהוא בעל היתר לפי סעיף 21 לחוק האמור,
ובין שאינו אחד מאלה;

“מוסד להשכלה גבוהה” – מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9
לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי”ח-1958, או
מוסד שהוא בעל היתר לפי סעיף 21 לחוק האמור;

“מעסיק” – כל אחד מאלה:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות
התקציב;

(3) תאגיד בריאות;

ד ב ר י ה ס ב ר

משפיע ישירות על תקציב המדינה, אך הם חלק מהשירות
הציבורי על פי מהותם או שהמדינה משתתפת בתקציבם.

יובהר כי מוסדות להשכלה גבוהה שהם אוניברסיטאות
או מכללות אקדמיות אחרות, שאינם מוסדות להכשרת
עובדי חינוך, הם בגדר מעסיק מתוקף היותם “גוף נתמך”
כאמור בפסקה (4) להגדרה “מעסיק”.

פסקה (3) להגדרה “מוסד חינוך” באה להחיל את
החוק גם על מוסדות להכשרת עובדי חינוך שהמדינה
משתתפת בתקציבם, אף אם לא הוכרו כגוף נתמך.

להגדרה “מעסיק” ולהגדרה “מוסד חינוך” – ההסדר בדבר
הפחתה יחול על מי שמשולם לו שכר או תשלום חודשי
אחר מקופת מעסיק כהגדרתו בחוק המוצע. הגדרה זו כוללת
מעסיקים שונים בשירות הציבורי, במובנו הרחב, ומעסיקים
נוספים שהמדינה משתתפת בתקציבם. יצוין כי אין בדין
הישראלי הגדרה כוללת למונח מעסיק ציבורי. מונח זה הוא
תלוי הקשר ותכלית. בענייננו רשימת המעסיקים כוללת
הן מעסיקים שלהוצאות השכר שלהם השפעה מיידית
וישירה על תקציב המדינה והוצאותיה, דוגמת המדינה,
והן מעסיקים אשר חיסכון בהוצאות השכר שלהם אינו

⁶² ס”ח התשי”ז, עמ’ 63.

⁶³ ס”ח התשמ”ה, עמ’ 60.

⁶⁴ ס”ח התשל”א, עמ’ 130.

⁶⁵ ס”ח התשמ”ז, עמ’ 68.

⁶⁶ ס”ח התשמ”א, עמ’ 208.

⁶⁷ ס”ח התש”ט, עמ’ 287.

⁶⁸ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 180.

⁶⁹ ס”ח התשי”ח, עמ’ 191.

- (4) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב;
- (5) מוסד חינוך שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין;
- “משכורת” – הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה⁷⁰, שניתנת בכסף;
- “נושא משרה” – כל אחד מאלה:

- (1) כל אחד מהמנויים בתוספת לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ”ט–1969⁷¹, למעט נשיא המדינה ונגיד בנק ישראל ומשנהו;
- (2) ראש רשות כהגדרתו בחוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל”ז–1977⁷²;
- (3) שופט עמית כמשמעותו בסעיף 10א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ”ד–1984⁷³, ובסעיף 7א לחוק בית הדין לעבודה, התשכ”ט–1969⁷⁴;
- (4) דיין עמית כמשמעותו בסעיף 9א לחוק הדיינים, התשט”ו–1955⁷⁵;
- “סכום החיסכון” – סכום ההוצאה שהייתה משולמת בקשר למשכורת או לתשלום לבעל תפקיד אילולא הוראות חוק זה ותשלומה נחסך בשל ההוראות לפי חוק זה לרבות בתקופה המקדימה, ולרבות הוצאה שבה היה מחויב המעסיק בשל תשלום משכורת לעובד או בשל תשלום לבעל תפקיד, לפי העניין, אילולא הוראות חוק זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לעיל, כגון ראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל”ז–1977 (להלן – חוק גמלאות לראש רשות), לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל”א–1971 (להלן – חוק שירותי הדת היהודיים), או ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לחוק האמור. נושאי משרה אלה כלולים בהגדרה המוצעת ל”בעל תפקיד” ומשכורתם תופחת לפי החוק המוצע (ראו סעיף 4 לחוק המוצע).

להגדרה “סכום החיסכון” – על פי המוצע, סכום החיסכון הוא סכום ההוצאה שנחסכה לקופת המעסיק בשל הוראות החוק המוצע, ובכלל זה בשל הסכם קיבוצי מאושר לפי סעיף 2 לחוק המוצע. סכום זה כולל גם הוצאות שהמעסיק היה מחויב בהן בשל תשלום משכורת לעובד או בשל תשלום לבעל תפקיד, אילולא החוק המוצע. ומובהר כי

להגדרה “נושא משרה” – מכיוון שכאמור הממשלה מקדמת במקביל לחוק המוצע צעדים לצורך הקפאת השכר של נושאי משרה ברשויות השלטון בשנת 2025, החוק המוצע אינו כולל הוראות להפחתת שכרם של אלה. ואולם, ישנם עובדים במגזר הציבורי אשר שכרם צמוד לשכר של נושאי משרה כאמור, וכדי למנוע את תחולת הוראות החוק המוצע על עובדים כאמור (ראו סעיף 5 לחוק המוצע), נדרשת הגדרת המונח “נושא משרה”. ויובהר כי בשל תכליתה של הגדרה זו, היא צריכה להיות מתואמת עם הגדרת “נושא משרה” לפי הצעת חוק להקפאת שכר נושאי משרה בשנת 2025, ואם יחולו שינויים בהגדרת המונח באותה הצעה, יידרש ביצוע התאמות בחוק המוצע.

קיימים נושאי משרה ברשויות השלטון, ששכרם אינו מוקפא לפי הצעדים שמקדמת הממשלה כמפורט

⁷⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ’ 120.

⁷¹ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 98.

⁷² ס”ח התשל”ז, עמ’ 77.

⁷³ ס”ח התשמ”ד, עמ’ 198.

⁷⁴ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 70.

⁷⁵ ס”ח התשט”ו, עמ’ 68.

”עובד” – מי שמלאו לו שמונה עשרה שנים המועסק אצל מעסיק, ולעניין מעסיק שהוא מוסד חינוך כאמור בפסקה (5) להגדרה ”מעסיק” – עובד חינוך או עובד שירות;

”עובד חינוך” – מי שמועסק במוסד חינוך ועיקר עיסוקו בו הוא בהוראה או בחינוך וכן מי שעוסק בפיקוח על הוראה או חינוך;

”עובד שירות” – מי שמועסק במוסד חינוך ואינו עובד חינוך; פנסיה תקציבית” – תשלומים המשולמים מדי חודש, באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת המעסיק למי שפרש מעבודתו או מכהונתו, לפי העניין, במשך כל ימי חייו, ולאחר מותו – לשאירו;

”קופת גמל לקצבה” ו”קרן השתלמות” – כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס”ה-2005⁷⁶; ”קופת חולים” – כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ”ד-1994⁷⁷;

”תאגיד בריאות” – כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב; ”התקופה המקדימה” – התקופה שמיום ל’ בחשון התשפ”ה (1 בדצמבר 2024) עד יום ב’ בשבט התשפ”ה (31 בינואר 2025); ”התקופה הקובעת הראשונה” – התקופה שמיום ג’ בשבט התשפ”ה (1 בפברואר 2025) עד יום י”א בטבת התשפ”ו (31 בדצמבר 2025);

”התקופה הקובעת השנייה” – התקופה שמיום י”ב בטבת התשפ”ו (1 בינואר 2026) עד יום כ”א בטבת התשפ”ז (31 בדצמבר 2026).

בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה, ובתקופה הקובעת השנייה או בעדה, תופחת משכורתו של עובד, בהתאם להוראות שנקבעו בהסכם הקיבוצי החל על העובד או בהסכם קיבוצי אשר משכורתו של העובד נקבעת לפיו, אשר אושר לעניין חוק זה בידי שר האוצר או בידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן – הסכם קיבוצי מאושר); בבחינת מתן אישור להסכם קיבוצי כאמור, שנחתם לפני יום תחילתו של חוק זה, ניתן להביא בחשבון גם הפחתת משכורת שנעשתה לפי הסכם כאמור בתקופה המקדימה; אושר הסכם קיבוצי כאמור, יראו הפחתה כאמור כהפחתה שנעשתה בשל הוראות חוק זה.

2. הפחתת משכורת לעובד לפי הסכם קיבוצי מאושר

ד ב ר י ה ס ב ר

המדינה לפי סעיף 11 לחוק, בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר בתקנות.

סעיף 2 לחוק המוצע

כדי לאפשר לצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים בשירות הציבורי להגיע להסכם קיבוצי בעניין הפחתת

סכום החיסכון כולל גם את סכום ההוצאה כאמור שנחסכה בתקופה המקדימה כהגדרתה המוצעת בסעיף זה (להלן – התקופה המקדימה). לפיכך, מעסיקים שהסכם הקיבוצי המאושר שעליו חתמו חל גם לגבי התקופה המקדימה, יידרשו, לאחר כניסתו לתוקף של החוק המוצע, להעביר גם את סכום החיסכון בשל התקופה המקדימה לאוצר

⁷⁶ ס”ח התשס”ה, עמ’ 889.

⁷⁷ ס”ח התשנ”ד, עמ’ 156.

3. הפחתת משכורת לעובד שלא חל עליו הסכם קיבוצי מאושר

לא חל על עובד הסכם קיבוצי מאושר –
(1) תופחת משכורתו בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה, בשיעור של 2.705% מן הבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד העובד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור;
(2) תופחת משכורתו בתקופה הקובעת השנייה או בעדה, בשיעור של 1.2% מן הבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד העובד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.

4. הפחתת משכורת לבעל תפקיד

בתקופה הקובעת הראשונה או בתקופה הקובעת השנייה, או בעדן, יופחת התשלום המשולם לבעל תפקיד מקופת המעסיק בשיעור כמפורט להלן:

(1) בעד התקופה הקובעת הראשונה – בשיעור של 2.705% מן הבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד בעל התפקיד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.

(2) בעד התקופה הקובעת השנייה – בשיעור של 1.2% מן הבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד בעל התפקיד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.

דברי הסבר

(להלן – הבסיס הקובע), ובתקופה הקובעת השנייה או בעדה, בשיעור של 1.2% מן הבסיס הקובע.

שיעור ההפחתה האמור נקבע כך שסך ההפחתה בהוצאות יתרום לצמצום הגירעון באופן דומה לתרומה הכלכלית הנובעת מההבנות שנובשו מול ההסתדרות הכללית, כאשר לעניין זה מובאת כאמור בחשבון גם ההפחתה שחלה מכוח ההסכם הקיבוצי שעליו חתמה ההסתדרות הכללית בתקופה המקדימה.

המונח "הבסיס הקובע" מתייחס בעיקרו של דבר למשכורת השוטפת החודשית המשולמת לעובד. למען הסר ספק, מובהר כי "הבסיס הקובע" כולל גם רכיבי עבודה נוספת, מענק יובל ורכיבים הנגזרים מהשכר המובא בחשבון לעניין חישוב ערך השעה, ובכלל זה את השלמת השכר עד לשכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 (להלן – חוק שכר מינימום). אך אינו כולל רכיבים כגון גילום מס וזקיפת הטבה.

ההוראות לעניין הפחתת הבסיס לחישוב התשלומים לקרן השתלמות נועדו להבהיר מפורשות כי הבסיס האמור יפחת אף הוא בשיעור הקבוע בסעיף.

סעיף 4 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי ההסדר לעניין הפחתה במשכורת, המוצע בחוק זה, יחול בהתאם, בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה ובתקופה הקובעת השנייה או בעדה, גם לעניין בעלי תפקיד אצל מעסיק, כגון יושב ראש של תאגיד

משכורת לגבי העובדים שעליהם יחול ההסכם, והכול לגבי התקופה הקובעת הראשונה והתקופה הקובעת השנייה, כהגדרתן בחוק המוצע, מוצע לקבוע כי אם ייחתם הסכם קיבוצי כאמור, הוראותיו יבואו במקום ההסדר שבסעיף 3 לחוק המוצע. עם זאת, הסכם קיבוצי כאמור טעון את אישורו של שר האוצר או הממונה על השכר, כדי להבטיח כי החיסכון הגלום בו יתרום בשיעור הדומה לשיעור הקבוע בסעיף 3 האמור, לצמצום הוצאות השכר אצל המעסיק הציבורי שעליו הוא חל. מובהר כי שר האוצר או הממונה על השכר יכול לאשר, לפי סעיף 2 לחוק המוצע, הסכם קיבוצי אשר קבע הפחתה ממשכורתו של העובד אף בתקופה המקדימה, ולהביא את ההפחתה אשר חלה בתקופה האמורה בחשבון לצורך חישוב סכום החיסכון, וזאת משום שהפחתה כאמור תואמת את תכליתו של החוק המוצע לצמצם ולרסן את הוצאות השכר בשירות הציבורי בשנת 2025.

סעיף 3 לחוק המוצע

בסעיף זה מוצע הסדר שיחול על עובד שהצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים במקום עבודתו לא הגיעו לכלל הסכם קיבוצי מאושר החל לגביו או על עובד שמשכורתו אינה נקבעת בהסכמים קיבוציים או לפיהם.

על עובד כאמור יחולו הוראות סעיף זה, שלפיהן משכורתו תפחת בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה, בשיעור של 2.705% מן הבסיס הקובע כהגדרתו המוצעת

5. אי-הפחתת משכורת לעובד שמשכורתו נקבעת לפי משכורת של נושא משרה, נשיא המדינה או נגיד בנק ישראל
6. הפחתת משכורת לעובד או לבעל תפקיד שמשכורתו נקבעת לפי משכורת של בעל תפקיד
7. דין חייל, שוטר, סוהר ועובד שירותי הביטחון
- על אף האמור בסעיף 3, לגבי עובד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של נושא משרה, לפי משכורת של נשיא המדינה או לפי משכורת של נגיד בנק ישראל, לא תופחת משכורתו לפי חוק זה.
- לגבי עובד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של בעל תפקיד וכן בעל תפקיד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של בעל תפקיד אחר, לא תובא בחשבון, בחישוב המשכורת אשר תופחת בהתאם להוראות סעיפים 3 או 4, לפי העניין, הפחתת המשכורת לפי סעיף 4 של בעל התפקיד שלפיו נקבעת משכורתם.
- (א) לעניין חוק זה, יראו גם חייל המשרת בצבא הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע (בסעיף זה – חייל) כעובד, אף שלא מתקיימים לגביו יחסי עבודה, ואולם הפחתת משכורתו של חייל, כאמור בסעיפים 2 או 3, תבוצע בהתאם להוראות החלטת הממשלה מס' 742 מיום כ' בתמוז התשפ"ג (9 ביולי 2023).
- (ב) על אף האמור בסעיפים 2 ו-3, הפחתת משכורתו של שוטר או סוהר, כהגדרתם בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970⁷⁸ (בסעיף זה – חוק שירות המדינה (גמלאות)), כאמור באותם סעיפים, תבוצע בהתאם להוראות החלטת הממשלה מס' 397 מיום ז' בשבט התשל"ט (4 בפברואר 1979) והחלטת הממשלה מס' 743 מיום כ' בתמוז התשפ"ג (9 ביולי 2023).

ד ב ר י ה ס ב ר

עובדים שמשכורתם נקבעת לפי משכורת של נושאי משרה שמשכורתם תוקפא בשנת 2025, הרי הקפאת שכרם של נושאי המשרה כאמור תביא גם להקפאת שכרם, ועל כן מוצע שלא תופחת משכורתם לפי סעיף 3 האמור.

סעיף 6 לחוק המוצע

לגבי עובדים שמשכורתם נקבעת לפי משכורת של בעל תפקיד, אשר משכורתם לא תוקפא בשנת 2025 לפי צעדים שמקדמת הממשלה, אלא תופחת בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק המוצע, וכן לגבי בעל תפקיד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של בעל תפקיד אחר, מוצע לקבוע, בסעיף 6 לחוק המוצע, כי ההפחתה שבווצעה למשכורת שמשכורתם נקבעת לפיה, תובא בחשבון לעניין ההפחתה הנדרשת לפי החוק המוצע, כך שלא תחול לגביהם הפחתה כפולה.

סעיף 7 לחוק המוצע

מוצע כי החוק יחול גם על חייל בשירות קבע בצבא ההגנה לישראל, אשר משכורתו משולמת מקופת המדינה, בדומה לעובדי המדינה, ויראו אותו לעניין החוק המוצע כעובד. אף על פי שאינו נחשב לעובד על פי כללי משפט

סטטוטורי. בעלי התפקיד כהגדרתם המוצעת בחוק, אינם אומנם בבחינת עובדים, אך הם מקבלים תשלום חודשי מקופת המעסיק ולפיכך מוצע כי הוראות החוק יחולו לגביהם אף על פי שלא מתקיימים בינם לבין המעסיק יחסי עבודה. כמו כן, המונח "בעל תפקיד" כולל גם נושאי משרה אשר שכרם אינו מוקפא בשנת 2025 לפי צעדים שהממשלה מקדמת במקביל לחוק המוצע, דוגמת ראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק גמלאות לראש רשות, לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים, או ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לאותו חוק.

סעיף 5 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי על אף ההסדר לעניין הפחתת משכורת, המוצע בסעיף 3 לחוק זה, לגבי עובד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של נושא משרה, כהגדרתו בהצעת חוק להקפאת שכר נושאי משרה בשנת 2025, לפי משכורת של נשיא המדינה או לפי משכורת של נגיד בנק ישראל, לא תופחת משכורתו לפי ההסדר המוצע באותו סעיף. זאת משום שכאמור, במקביל לחוק המוצע, הממשלה מקדמת צעדים לצורך הקפאת השכר של נושאי המשרה ברשויות השלטון בשנת 2025. לגבי

⁷⁸ ס"ח התשל"ל, עמ' 65.

(ג) על אף האמור בסעיפים 2 ו-3, לעניין הפחתת משכורתו של עובד המדינה בשירותי הביטחון, כהגדרתם בסעיף 63א לחוק שירות המדינה (גמלאות) (בסעיף זה – עובד שירותי הביטחון), יחולו ההוראות שלהלן:

- (1) בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה, ובתקופה הקובעת השנייה או בעדה, תופחת משכורתו של עובד שירותי הביטחון בהתאם להוראות שהוסכם עליהן, בכתב, בין משרד האוצר למשרד ראש הממשלה, ואשר אושרו לעניין חוק זה בידי שר האוצר או בידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן – הסכמה בין-משרדית מאושרת); בבחינת מתן אישור להסכמה כאמור, שנחתמה לפני יום תחילתו של חוק זה, ניתן להביא בחשבון גם הפחתת משכורת שנעשתה לפי הסכמה כאמור בתקופה המקדימה; אושרה הסכמה כאמור, יראו הפחתה כאמור כהפחתה שנעשתה בשל הוראות חוק זה;
- (2) הוראות פסקאות (1) ו-(2) של סעיף 3 יחולו לעניין עובד שירותי הביטחון שלא חלה לגביו הסכמה בין-משרדית מאושרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לעניין שוטר או סוהר כהגדרתם בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, מכיוון שלא חלות עליהם הוראות הסכמים קיבוציים, מוצע כי על אף האמור בסעיפים 2 ו-3 לחוק המוצע, הפחתת משכורתם תבוצע בהתאם להוראות הקבועות בהחלטת הממשלה מס' 397 (ש/33) מיום ז' בשבט התשל"ט (4 בפברואר 1979) (להלן – החלטה מס' ש/33), והחלטת הממשלה מס' 743 מיום כ' בתמוז התשפ"ג (9 ביולי 2023) (להלן – החלטה 743), שעניינן קביעת שכרם של השוטרים והסוהרים בעקבות שינויים בשכר עובדי המדינה ובשכר משרתי הקבע. בהתאם להחלטות אלה, קיימת השוואה בין שכר שוטרים וסוהרים לבין שכר משרתי הקבע, ועלות השינויים בשכר השוטרים והסוהרים הנובעת משינוי בשכר עובדי המדינה ושינוי בשכר משרתי הקבע, לא תפחת מעלות השינויים בשכר השוטרים והסוהרים שהייתה נובעת מיישום החלטה מס' ש/33, שלפיה קיימת כאמור השוואה בין שכר שוטרים וסוהרים לבין השכר בצה"ל, וזאת בהתאם למצב המשפטי עובר לקבלת החלטה מס' 743. בהתאם לכך, אותה הפחתה שתבוצע במשכורת של משרתי הקבע בצה"ל, כמפורט לעיל, תבוצע גם במשכורתם של השוטרים והסוהרים.

לעניין עובדי שירותי הביטחון כהגדרתם המוצעת, מכיוון שלא חלות עליהם הוראות הסכמים קיבוציים (שכן חל בעניינם איסור התארגנות), מוצע כי הסדר ההפחתה המוצע בסעיפים 2 ו-3 לחוק המוצע יחול עליהם באופן שיאפשר לעובדים אלה חלופה מקבילה לחלופה הקיימת לעובדים שחל עליהם הסכם קיבוצי מאושר – הסכמה בכתב בין משרד האוצר לבין משרד ראש הממשלה, שהיא

העבודה. על פי המוצע, ההוראות בדבר הפחתת המשכורת יחולו גם לגבי חייל כאמור, ואולם זאת בהתאם להוראות שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 742 מיום כ' בתמוז התשפ"ג (7 ביולי 2023) (להלן – החלטה מס' 742).

יצוין כי בהחלטת הממשלה מס' 420 (ש/40) מיום י"ד בשבט התשל"ט (11 בפברואר 1979) (להלן – החלטה מס' ש/40), נקבע כי כל השינויים בשכר העובדים בדירוגים השונים בשירות המדינה ייושמו בהתאם בשכר משרתי הקבע. בהחלטה מס' 742, אשר עדכנה את החלטה מס' ש/40, נקבע שבעקבות כל שינוי בשכר עובדי המדינה, שהיה מיושם בהתאם בשכר משרתי הקבע לפי הוראות החלטה מס' ש/40, יבוצעו שינויים בשכר משרתי הקבע כך שעלותם הכוללת של השינויים בשכר משרתי הקבע תהיה שווה לסך עלות השינויים שהיו מבוצעים בשכר משרתי הקבע לפי החלטה מס' ש/40 טרם עדכונה (שכאמור קבעה שאותם שינויים שיושמו בשכר עובדי המדינה ייושמו בשכר משרתי הקבע). על פי אותה החלטה, אופן ביצוע השינויים יסוכם בין משרד הביטחון וצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) לבין הממונה על השכר, וזאת בתוך 30 ימים ממועד קביעת השינויים בשכר עובדי המדינה. עוד נקבע בהחלטה מס' 742, כי במקרים של הפחתת שכר, אם לא תושג הסכמה בין משרד הביטחון וצה"ל לבין הממונה על השכר, בתוך 30 ימים ממועד קביעת השינויים בשכר עובדי המדינה, ייושם השינוי בשכר משרתי הקבע בהתאם להוראות החלטה מס' ש/40 טרם עדכונה, דהיינו תיושם בשכר משרתי הקבע הפחתת השכר שחלה בשכר עובדי המדינה, באותם מועדים ובאותם שיעורים.

לעניין חישוב של כל אחד מהמפורטים להלן לא תובא בחשבון הפחתת המשכורת של עובד או ההפחתה של התשלום המשולם לבעל תפקיד מקופת המעסיק, לפי סעיפים 2 עד 4, 6 ו-7, בתקופה הקובעת הראשונה או בעדה ובתקופה הקובעת השנייה או בעדה, ולעניין עובד שחל עליו הסכם קיבוצי מאושר – לא תובא בחשבון הפחתת משכורת כאמור גם בתקופה המקדימה, אם נקבעה כזו בהסכם הקיבוצי המאושר:

(1) הסכום המשולם לקופת גמל לקצבה, בעד העובד או בעל התפקיד;

(2) המשכורת הקובעת לחישוב תשלומי עובדים בפנסיה תקציבית לפי סעיף 89 לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003⁷⁹;

(3) ההכנסה לצורך חישוב תשלומים ששולמו לקופת גמל לקצבה, או החיוב במס או הפטור ממנו בשל תשלומים כאמור, לפי העניין, לפי הוראות סעיפים 3(ה3), 9(א7), 45 ו-47 לפקודת מס הכנסה, ואולם הוראות פסקה זו לא יחולו לעניין תשלומים ששולמו בשל שנת המס 2024;

(4) תשלומי פנסיה תקציבית;

ד ב ר י ה ס ב ר

של החוק המוצע לתוקף ומתן אישור להסכם על ידי שר האוצר בהתאם להוראות סעיף 3, גם באופן רטרואקטיבי לגבי הפחתת משכורת שנעשתה על פי הסכם מאושר בתקופה המקדימה. כך על פי המוצע, הסייגים להפחתה המנויים בסעיף 7 יחולו באופן רטרואקטיבי לגבי עובדים ששכרם הופחת בתקופה המקדימה וטרם כניסתו של החוק המוצע לתוקף. ואולם, הסייג בפסקה (3) לא יחול לגבי תשלומים ששולמו בשל שנת המס 2024, וזאת מכיוון שמשלם הכנסה מוטל על בסיס שנתי ובשל הקשיים המתעוררים בשינוי משטר המס החל בשנות מס קודמות באופן רטרואקטיבי.

אשר לגמלאי השירות הציבורי, שמנגנון עדכון קצבתם הוא לפי עליית שיעור מדד המחירים לצרכן, לא תשפיע הפחתת המשכורת על המשכורת הקובעת שלפיה מחושבת קצבתם הראשונה לאחר מועד פרישתם, והיא תחושב כפי שהייתה מחושבת אלמלא הוראות החוק (פסקה (4)). בהסדר משלים, מוצע לקבוע כי תשלומי עובדים בפנסיה תקציבית יחושבו כאילו לא חלו הוראות חוק זה (פסקה (2)).

נוסף על כך, אם להפחתת המשכורת עשויה להיות השפעה על חישוב תשלומים חד-פעמיים המשולמים עקב סיום עבודה או כהונה, מוצע לקבוע כי תשלומים אלה לא

הדרך המקובלת לקביעת שכרם של עובדי שירותי הביטחון. כך תיווצר חלופה דומה לחלופה הקיימת לעובדים שחל עליהם הסכם קיבוצי מאושר, ויהיה ניתן להגיע לגביהם להסדר הפחתה חלופי אשר יאושר על ידי שר האוצר.

סעיף 8 לחוק המוצע

לפי שמדובר בהוראת שעה, לפרק זמן מוגבל בלבד, ובמטרה לאזן בין צורכי המשק המחייבים לקצץ בהוצאות השכר בשירות הציבורי בטווח הקצר, לבין הרצון להתחשב בעובדים ובבעלי התפקיד ולצמצם את הפגיעה בהם בטווח הארוך, מוצע כי להפחתת המשכורת לא תהיה השפעה על התשלומים לקופת גמל לקצבה, אשר הסכומים המועברים אליה מיועדים לחיסכון הפנסיוני המשרת את העובד או בעל התפקיד בטווח הארוך יותר, ובמקרים רבים הם מיועדים גם לביטוח הפנסיוני לעניין נכות ושאיירים (פסקה (1)).

בהתאם, מוצע לקבוע כי הפחתת המשכורת, שאינה מובאת בחשבון לעניין חישוב הסכום להפקדה בקופת גמל לקצבה, לא תובא בחשבון אף לעניין החבות במס או הפטור ממנו בשל הפקדות כאמור (פסקה (3)).

בהקשר זה יצוין כי הסייגים האמורים להפחתה בפסקאות השונות של סעיף 8, יחולו החל ממועד כניסתו

⁷⁹ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.

(5) תשלום חד-פעמי המשולם לעובד, לבעל התפקיד או לשאידיהם, לפי דין או הסכם, עקב סיום עבודה או תפקיד, לפי העניין;

(6) דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981⁸⁰;

(7) לעניין עובד – תשלומי גישור, או סכום תוספת לקצבה הנרכש מקופת גמל לקצבה או ממבטח בעד העובד במימון מלא של המעסיק; לעניין זה, "תשלומי גישור" – תשלומים המשולמים מדי חודש, באופן רציף, לפי הסכם, מקופת המעסיק, מקופת גמל לקצבה או ממבטח, למי שפרש מעבודתו, בעד התקופה שממועד פרישתו מעבודה עד המועד שבו הוא זכאי לתשלומי קצבה מקופת גמל לקצבה;

(8) גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי.

9. אי-תשלום הסכום שהופחת
הסכום אשר לא שולם לעובד או לבעל תפקיד או בעדם, בשל הוראות חוק זה, לא ישולם להם אף לאחר תום התקופה שבה או בעדה הופחת.

10. חישוב סכום החיסכון
(א) מעסיק, למעט המדינה, תאגיד בריאות וקופת חולים, יחשב את סכום החיסכון באופן שיקבע שר האוצר בתקנות, ויודיע על הסכום לחשב הכללי במשרד האוצר (בחוק זה – החשב הכללי) במועד ובאופן שייקבע בתקנות כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

ולא אך לדחיית מועדי תשלום שבה קרי – אין בהפחתת התשלום בבחינת "הלוואה" שעל המעסיק להשיב לעובדיו או לבעלי התפקיד, כדי להבטיח כי מטרה זו לא תסוכל בעתיד, מוצע לקבוע כי הסכומים שנחסכו בשל הוראות החוק, לא יוחזרו לעובדים או לבעלי התפקיד לאחר תום התקופה הקובעת השנייה. עם זאת, יובהר כי לאחר תום תקופת הפחתת המשכורת או הפחתת התשלום לבעל תפקיד, ישולמו המשכורת השוטפת או התשלום לבעל תפקיד כפי שהיו אמורים להשתלם בלא הוראות החוק.

סעיף 10 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי המעסיק יחשב את סכום החיסכון באופן ובלוחות הזמנים שיקבע שר האוצר בתקנות, כשלב ראשון בתהליך העברת סכום החיסכון שיעוגן גם הוא בתקנות לפי סעיף 11 לחוק המוצע. עוד מוצע לקבוע כי אם המעסיק לא יחשב את סכום החיסכון כאמור החשב הכללי או מי שהוא הסמיכו לכך יהיה רשאי לקבוע את סכום החיסכון, בהתאם לתקנות שיקבע שר האוצר לעניין זה, וזאת לצורך גביית סכום החיסכון אם המעסיק לא יעבירו לאוצר המדינה. על פי המוצע, יוכל החשב הכללי לקבוע את סכום החיסכון בדרך של אומדן.

ייפגעו כתוצאה מהפחתת המשכורת, ובכך לצמצם אף יותר את השפעתה של הפחתת השכר הזמנית. כך למשל, בעניינו של עובד – מקום שבו חלק המשכורת שלא שולם היה מובא בחשבון בחישוב פיצויי פיטורים, אילו שולם, לא ישפיע אי-התשלום של אותו החלק במשכורת לעובד על סכום פיצויי הפיטורים שלו יהיה זכאי בקרות אירוע מזכה (פסקה 5)).

עוד מוצע לקבוע הוראה דומה לזו שבפסקה (1), לגבי דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (פסקה 6)), וכן לעניין תשלומי גישור כהגדרתם המוצעת ורכישת זכויות לקצבה בקופת גמל לקצבה או אצל מבטח (פסקה 7)).

כמו כן, מוצע לקבוע כי הפחתת המשכורת כאמור, לא תובא בחשבון לעניין גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, ובכלל זה לפי הוראה אחרת בחוק האמור המחילה את הוראות אותם סימנים (פסקה 8)).

סעיף 9 לחוק המוצע

ההוראות המוצעות בדבר הפחתת משכורת נועדו להביא לחיסכון של ממש בהוצאות השירות הציבורי

⁸⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

(ב) לא חישב מעסיק את סכום החיסכון בהתאם להוראות לפי סעיף קטן (א) או לא הודיע לחשב הכללי על הסכום כאמור באותו סעיף קטן, יקבע החשב הכללי או מי שהחשב הכללי הסמיכו לכך את סכום החיסכון, לרבות בדרך של אומדן; שר האוצר רשאי לקבוע תקנות לעניין חישוב סכום החיסכון לפי סעיף קטן זה.

11. (א) מעסיק, למעט המדינה, תאגיד בריאות, קופת חולים ומוסד להשכלה גבוהה, יעביר את סכום החיסכון לאוצר המדינה, בתוך 30 ימים מיום שהודיע לחשב הכללי על הסכום לפי סעיף 10(א) או בתוך 14 ימים מיום שהודיע לחשב הכללי למעסיק על קביעתו לפי סעיף 10(ב); העברת סכום החיסכון לאוצר המדינה תיעשה בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר. (ב) מעסיק שהוא מוסד חינוך או רשות מקומית, שהממשלה משתתפת באופן ישיר במימון עלויות השכר של עובדי הוראה שלו, יופחת מסכום השתתפות המדינה בעלויות כאמור החלק מסכום החיסכון שהיה על המעסיק להעביר לפי הוראות סעיף קטן (א), בהתאם לשיעור ההשתתפות של המדינה בעלויות כאמור, וחובת ההעברה לפי אותו סעיף קטן תחול על החלק מסכום החיסכון שלא הופחת כאמור.

12. (א) מעסיק, למעט המדינה, ימסור לחשב הכללי במשרד האוצר, לפי דרישתו, בדרך ובמועדים שהורה בדרישה, כל מידע הנדרש לשם ביצוע ההוראות לפי חוק זה, לרבות נתונים בדבר סכום החיסכון הצפוי לקופת המעסיק וסכום החיסכון שהועבר לאוצר המדינה בהתאם להוראות לפי סעיף 11.

העברת סכום החיסכון לאוצר המדינה

העברת מידע

ד ב ר י ה ס ב ר

את סכום החיסכון ישירות לממשלה, אלא שהתקצוב שהממשלה נותנת לוות"ת יביא בחשבון את ההפחתה בשכר

סעיפים 12 ו-20 לחוק המוצע

סעיף 12 לחוק המוצע מחייב מעסיק למסור לחשב הכללי, לפי דרישתו, מידע שיש בו צורך לשם מעקב אחר יישום ההוראות לפי החוק המוצע. זאת, כדי להשיג את מטרת החוק באופן מלא ויעיל. בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי לא יימסר מידע הכולל פרטים מזהים, ואם נכללו במידע המועבר כאמור פרטים שהם בגדר מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), יחולו הוראות סעיף 33(ד) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב), שלפיו "לא יגלה אדם כל מידע שנמסר לפי סעיף זה ושהגיע אליו בתוקף תפקידו אלא לצורך ביצוע עבודתו ובקשר לחוק זה או על פי צו של בית משפט בקשר להליך משפטי".

מידע אישי מוגדר בחוק הגנת הפרטיות, כתיקונו בחוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024 (ס"ח התשפ"ה, עמ' 1430) (להלן – תיקון מס' 13), כנתון הנוגע לאדם מזהה או אדם הניתן לזיהוי, קרי מי שניתן

סעיף 11 לחוק המוצע

כדי שסכום החיסכון יביא לייצוב המצב הפיסקלי במדינה, מוצע כי חלק מהמעסיקים יעבירו את סכום החיסכון לאוצר המדינה. לגבי החלק האחר, סכום החיסכון יושג בדרכים אחרות: לגבי המדינה, החיסכון יושג בעצם הפחתת המשכורות וההוצאה התקציבית על המשכורות המשולמות, וכך גם לגבי גופים שהמדינה מעבירה להם סכומים לצורך תשלום המשכורות או חלקן (כגון רשויות מקומיות ומוסדות חינוך לעניין עובדי החינוך שהמדינה משתתפת בשכרם).

לגבי תאגידי בריאות וקופות חולים, השתתפות המדינה בתקציב השכר מגולמת בחישוב התקציב המועבר אליהם, כך שהוא יופחת בעקבות הוראות החוק וההפחתה בשכר הנובעת מהן, ועל כן אינו מצריך העברה אקטיבית של כספים מידי תאגידי הבריאות וקופות החולים לאוצר המדינה.

כמו כן, לעניין מוסדות להשכלה גבוהה, התקציב שלהם אינו מגיע ישירות מהממשלה, אלא באמצעות הוועדה לתכנון ותקצוב (הוות"ת) במועצה להשכלה גבוהה. מוצע כי אף המוסדות להשכלה גבוהה לא יידרשו להעביר

(ב) מידע שנמסר לחשב הכללי במשרד האוצר לפי הוראות סעיף קטן (א), לגבי עובד, לא יכלול פרטים מזהים; נמסר מידע כאמור שהוא בגדר מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, יחולו לגביו הוראות סעיף 33(ד) לחוק יסודות התקציב, בשינויים המחויבים.

13. (א) הוראות סעיפים 29א, 29ב, 33א(ב) ו-(ד) עד (ו), 34א(1) ו-(ב), 35, 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לעניין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום משכורת או לגבי תשלום אחר מקופת המעסיק שנעשה בידי מעסיק בניגוד להוראות לפי חוק זה.

(ב) הוראות סעיפים 33א(ב) ו-(ד) עד (ו), 35, 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לעניין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי אי-העברת סכום החיסכון לאוצר המדינה כאמור בסעיף 11.

(ג) אי-העברת מידע כאמור בסעיף 12, יראו אותה כאי-העברת מידע בהתאם לדרישה כאמור בסעיף 33א(ב) לחוק יסודות התקציב, ויחולו לעניין זה הוראות הסעיפים המפורטים בסעיף קטן (ב), לרבות הסמכויות הנתונות בהן, בשינויים המחויבים.

(ד) לעניין הוראות סעיף 43א לחוק יסודות התקציב, יראו סכום שחושב לפי סעיף 10(ב) כחיוב כספי קצוב.

14. ההוראות לפי חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין, הסכם או נוהג, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו.

החלת הוראות מחוק יסודות התקציב

עדיפות

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראותיו, מוצע כי הוראות חוק יסודות התקציב, בעניין מתן שכר ותנאי עבודה שלא כדין, המעניקות לשר האוצר סמכויות וכלי עזר לאכיפה, יחולו גם לגבי תשלום הנעשה בניגוד להוראות החוק המוצע, וגם לגבי אי-העברת סכום החיסכון לידי המדינה בהתאם לחובה המוצעת בסעיף 11 לחוק המוצע. כמו כן מוצע לקבוע שאי-מסירת מידע בהתאם לחובה המוצעת בסעיף 12 לחוק המוצע, יראו אותה כאי-העברת מידע בהתאם לדרישת הממונה על השכר כאמור בסעיף 33א(ב) לחוק יסודות התקציב, כך שהסמכויות וכלי העזר המתוארים לעיל יהיו נתונים לשר האוצר גם לגביה.

כמו כן, מוצע להחיל את סעיף 43א לחוק יסודות התקציב, כך שהחשב הכללי במשרד האוצר או מי שהוא הסמיך לכך יהיה רשאי להורות על קיזוז סכום החיסכון שהמעסיק חב מכל סכום שהמדינה חייבת בתשלומו למעסיק.

סעיפים 14 ו-15 לחוק המוצע

במטרה להבטיח את יישומו של חוק זה, מוצע לתת עדיפות להוראות החוק המוצע על פני הוראות כל דין או הסכם, כך, יגברו הוראות החוק והסכמים קיבוציים

לזהותו במאמץ סביר, במישרין או בעקיפין. כך, גם מידע שלא כלולים בו פרטים מזהים עלול לאפשר זיהוי, למשל בדרך של הצלבת המידע עם מידע אחר. לכן מוצע שאם כחלק מהמידע שאינו כולל פרטים מזהים יועבר גם מידע שמאפשר זיהוי כאמור, אשר נחשב כאמור למידע אישי לפי חוק הגנת הפרטיות כתיקונו כאמור, הרי סעיף 33(ד) לחוק יסודות התקציב יחול לעניין אותו מידע.

כמו כן, מאחר שתיקון מס' 13 צפוי להיכנס לתוקף רק ביום כ' באב התשפ"ה (14 באוגוסט 2025), מוצע לקבוע, בסעיף 20 לחוק המוצע, הוראת שעה, שלפיה עד אותו מועד יקראו את סעיף 12(ב) לחוק המוצע באופן התואם את הדין לפני תיקון מס' 13, כך שהוראות סעיף 33(ד) לחוק יסודות התקציב יחולו אם המידע שנמסר לחשב הכללי כולל מידע וידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות.

סעיף 13 לחוק המוצע

כדי שיהיה ניתן לאכוף את ביצוען של הוראות חוק זה בגופים הציבוריים השונים, ולחוק את ההרתעה מפני הפרת

(1) חוק שכר מינימום, ואולם לצורך הפחתת המשכורת לפי חוק זה, יובא בחשבון רכיב שכר כאמור בסעיף 3(ב)(1) עד (3) או (ד) לחוק שכר מינימום, שאינו בא בחשבון שכר המינימום מכוח הסכם;

(2) חוק יסודות התקציב, לעניין אישור שר האוצר בדבר שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה מעבר למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או מהסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי החוק האמור.

16. בחוק התקציב לשנת הכספים 2025 ייקבע סכום העולה על סכום החיסכון המשוער של כלל הגופים המנויים בהגדרה "מעסיק", כחלק מהסכומים הנכללים בתקציב האמור לשם מתן הטבות לחיילי מילואים, ולשם שיקום יישובי עוטף עזה והצפון.

תקצוב הטבות לחיילי מילואים ולשיקום יישובי עוטף עזה והצפון בשנת 2025

17. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה.

ביצוע

דברי הסבר

על פי המוצע, חישוב ההפחתה לפי הוראות החוק המוצע ייעשה גם על חלק המשכורת הכולל את התוספות המוחרגות, שכן השלמת השכר עד לשכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום היא חלק מ"הבסיס הקובע" שלפיו מחושבת ההפחתה. ואולם יודגש כי אין בחוק המוצע כדי להביא לפגיעה בזכויות של עובד לשכר מינימום כפי שמתחייב מהוראות חוק שכר מינימום עצמו (ובכלל זה משכר המינימום המותאם). ההפחתה מהמרכיבים המוחרגים לפי החוק המוצע אינה מהווה פגיעה בשכר המינימום שלו זכאי כל עובד לפי חוק שכר מינימום, אלא נעשית לגבי תוספות שכר שמקורן בהסכמים קיבוציים שקבעו הסדר המיטיב מעבר להוראות החוק האמור.

לבסוף, כדי לא להכשיר חריגות שכר, מוצע לקבוע כי אין באמור בחוק המוצע כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב.

סעיף 16 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי בחוק התקציב לשנת 2025 ייקבע סכום העולה על גובה אומדן ההכנסות הצפויות לפי החוק המוצע, כחלק מהסכומים הנכללים בתקציב האמור לצורך מתן הטבות לחיילי מילואים ולצורך שיקום יישובי עוטף עזה והצפון.

סעיף 17 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי שר האוצר ממונה על ביצוע החוק המוצע. משום כך הוא יהיה רשאי להתקין תקנות לביצועו.

שנחתמו ואושרו מכוח סעיף 2 לחוק המוצע, על הסכמים קיימים, אם יש כאלה, לרבות הסכמים קיבוציים אחרים. בכלל זה, מוצע להבהיר כי הוראות החוק או הוראות הסכם קיבוצי מאושר מכוחו, יגברו גם על הוראות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שהוצאו מכוחו אם הם חלים לגבי המעסיק ועובדיו.

בצד זאת, מוצע לקבוע כי אין בהוראות החוק המוצע או בהוראות הסכם קיבוצי מאושר מכוחו כדי לפגוע בזכויות של עובד לשכר מינימום כפי שמתחייב מהוראות חוק שכר מינימום. למען הסר ספק מובהר כי בכלל זה הכוונה גם לשכר מינימום מותאם כמשמעותו בתקנות שכר מינימום (שכר מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת). התשס"ב-2002 (להלן – שכר מינימום מותאם).

יוער בהקשר זה כי הבסיס הקובע שלפיו מחושבת ההפחתה כולל גם תשלומים המשולמים לעובד לכאורה כהשלמה לשכר מינימום לפי חוק שכר מינימום, אך מקורם למשל בהסכמים קיבוציים החלים בשירות הציבורי, אשר קבעו הסדר מיטיב לעומת הוראות חוק שכר מינימום, שלפיו תוספות שכר המשולמות לעובדים, אשר לפי סעיף 3 לחוק שכר מינימום היו צריכות לבוא בחשבון בחישוב שכר המינימום, לא יבואו בחשבון בחישוב שכר מינימום (להלן – תוספות מוחרגות). כך, למשל, בסעיף 8 להסכם הקיבוצי (מסגרת) מיום י' בניסן התשע"ו (18 באפריל 2016) נקבע כי "התוספות שעליהן יוסכם במסגרת עלות התוספות, לא תובאנה בחשבון לעניין חישוב השלמה לשכר מינימום, לפי חוק שכר מינימום".

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
18. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁸¹, בתוספת הראשונה, בסופה יבוא:

67. הפחתת שכר בשירות הציבורי – החלטה של רשות לפי סעיפים 10 עד 13 לחוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024 (בפרט זה – חוק להפחתת שכר בשירות הציבורי), ובכלל זה החלטה כאמור לפי סעיפים מחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, כפי שהוחלו בסעיף 13 לחוק להפחתת שכר בשירות הציבורי, למעט סעיפים 29 ו-29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

תחילה
19. (א) תחילתו של חוק זה ביום ג' בשבט התשפ"ה (1 בפברואר 2025) (להלן – יום התחילה).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתו של סעיף 12 (ב) ביום תחילתו של חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024⁸², כאמור בסעיף 74(א) לאותו חוק.

הוראת שעה
20. בתקופה שמיום התחילה עד המועד האמור בסעיף 19(ב), יקראו את סעיף 12 כך שבמקום סעיף קטן (ב) יקראו:

(ב) מידע שנמסר לחשב הכללי במשרד האוצר לפי הוראות סעיף קטן (א), לגבי עובד, לא יכלול נתונים מזהים; נמסר מידע כאמור שהוא בגדר מידע וידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות, יחולו לגביו הוראות סעיף 33(ד) לחוק יסודות התקציב, בשינויים המחויבים.

תיקון פקודת מס הכנסה – הוראת שעה
21. (א) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"א באדר א' התשפ"ז (28 בפברואר 2027), יקראו את פקודת מס הכנסה⁸³, כך שבסעיף 235 –

דברי הסבר

תחילתו של סעיף 12(ב) לחוק המוצע, שנזכר בו מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות לאחר תיקונו בתיקון מס' 13, למועד כניסתו לתוקף של אותו תיקון. יחד עם זאת מובהר כאמור כי הוראות סעיף 8 לחוק המוצע יחולו גם לגבי התקופה המקדימה שנכללה בהסכם מאושר, וזאת באופן רטרואקטיבי.

סעיף 21 לחוק המוצע

מוצע לתקן בהוראת שעה את פקודת מס הכנסה, כך שיהיה ניתן, בתקופת הוראת השעה, להעביר מידע מרשות המסים לחשב הכללי או למי שהוא הסמיכו לכך לצורך ביצוע חישוב סכום החיסכון על בסיס אומדן. המידע הדרוש לצורך ביצוע האומדן יימסר כמידע אגרגטיבי על בסיס מידע שהתקבל בטופס 0126 שנמסר בידי מעסיק לרשות המסים לפי סעיף 166(ב) לפקודת מס הכנסה,

סעיף 18 לחוק המוצע

מוצע לתקן את התוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, כך שעל החלטה של רשות כהגדרתה בחוק האמור, לפי הסמכויות הקבועות בסעיפים 10 עד 13 לחוק המוצע, ובכלל זה הסמכויות לפי ההוראות מחוק יסודות התקציב המוחלות בסעיף 13 לחוק המוצע, יהיה אפשר להגיש עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים.

סעיף 19 לחוק המוצע

מוצע לקבוע את יום תחילתו של החוק המוצע, בהתאם למועד התחילה של הצעת החוק, שהחוק המוצע נכלל בפרק ח' שלה, ליום ג' בשבט התשפ"ה (1 בפברואר 2024). עם זאת, בהמשך לאמור לעיל בדברי ההסבר לסעיפים 12 ו-20 לחוק המוצע, מוצע לקבוע את

⁸¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשפ"ד, עמ' 1491.

⁸² ס"ח התשפ"ד, עמ' 1430.

⁸³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ד, עמ' 1490.

(1) לפני סעיף קטן (ד) יבוא:

"(4ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), מותר להעביר לחשב הכללי במשרד האוצר או למי שהוא הסמיך לפי סעיף 10(ב) לחוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024, מידע שהתקבל או הופק מדוח של מעסיק שהוגש לפי סעיף 166(ב), אשר נדרש לצורך ביצוע אומדן כאמור בסעיף 10(ב) האמור ובמידה שנדרש.

(2) בסעיף קטן זה, "מידע" – למעט מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981";

(2) בסעיף קטן (ד), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) בביצוע חוק להשתתפותם של העובדים ובעלי תפקיד בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2025 ו-2026 (הוראת שעה), התשפ"ה-2024.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופה שמיום התחילה עד המועד האמור בסעיף 19(ב), יקראו את סעיף 235(4ג) לפקודת מס הכנסה כך שבמקום פסקה (2) יבוא:

"(2) בסעיף קטן זה, "מידע" – למעט מידע וידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981."

פרק ט': תחילה

תחילה 27. תחילתו של חוק זה ביום ג' בשבט התשפ"ה (1 בפברואר 2025), אלא אם כן נקבע בו אחרת.

דברי הסבר

האמור, וראו דברי ההסבר לסעיפים 12 ו-20 לחוק המוצע. בהתאם, לא יהיה ניתן להעביר, מכוח סעיף 235(4ג) לפקודת מס הכנסה כנוסחו המוצע, נתונים שניתן להסיק מהם, במישרין או בעקיפין, מידע על אדם מזוהה מסוים. ויובהר כי הגבלה זו תחול לעניין סעיף קטן (4ג) המוצע בלבד, שלשם הגשמת תכליתו לא נדרש מידע אישי כאמור, ולא תחול לעניין העברות מידע אחרות המוסדרות בפקודה.

הכולל מידע על מספר העובדים, והסכומים הכוללים של המשכורות ששולמו לעובדים בעד עבודתם.

עוד מוצע לקבוע כי המידע שיימסר לצורך ביצוע האומדן כאמור, לא יכלול מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, כנוסחו לאחר כניסתו לתוקף של תיקון מס' 13. בדומה לסעיף 12 לחוק המוצע, גם בהקשר זה מוצעת הוראת שעה שתחול עד כניסתו לתוקף של התיקון